

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/dla-mediow/komunikaty/200823,TEKST-AUDIO-Cala-Trojke-zastrzelili-15-odc-filmowe-go-cyklu-IPN-Nie-tylko-Ulmowie.html>
02.03.2026, 10:59

[TEKST + AUDIO] „Całą Trójkę zastrzelili” – 15. odc. filmowego cyklu IPN „Nie tylko Ulmowie” dostępny na kanale IPNtv

Prezentujemy kolejny odcinek cyklu „Nie tylko Ulmowie”. Film „Całą Trójkę zastrzelili” przedstawia historię rodziny Kamińskich z Sosnowicy koło Włodawy. Wśród tysięcy Polaków, którzy złamali niemiecki, okupacyjny zakaz pomocy Żydom, który sankcjonowany był śmiercią, znajdujemy matkę i córkę: Stanisławę i Halinę Kamińskie. Mąż Stanisławy zginął w kampanii obronnej we wrześniu 1939 r. Bohaterskie kobiety zostały zamordowane przez niemiecką policję razem z ukrywanym mężczyzną żydowskiego pochodzenia.

03.05.2024

Całą Trójkę zastrzelili All Three Were Shot

Do narracji w filmie wykorzystano, między innymi, tekst [Mariusza Sawy, *Matka i córka - zamordowane za pomoc Żydowi*](#) [dostęp: 30.04.2024].

Wśród tysięcy Polaków, którzy złamali okupacyjny zakaz pomocy Żydom znalazły się matka i córka z Sosnowicy koło Włodawy, Stanisława i Halina Kamińskie. Mąż Stanisławy zginął w kampanii obronnej we wrześniu 1939 r. Bohaterskie kobiety przez dłuższy czas wspierały ukrywającego się w lesie żydowskiego mężczyznę. Gdy pogarszała się pogoda, ukrywał się u nich w domu. Gdy Niemcy dowiedzieli się o kryjówce, aresztowali i tego samego dnia zastrzelili całą Trójkę. Przebywający wtedy w pobliskim młynie Józef Dawidek zeznawał po latach, że podczas egzekucji nie wyglądał przez okno „[...] bowiem Halina Kamińska była moją szkolną koleżanką i po prostu nie mogłem patrzeć na jej śmierć”.

Stanisława i Halina Kamińskie potrafiły przezwyciężyć swój strach, by pomóc człowiekowi zagrożonemu śmiercią z rąk niemieckiego okupanta. W tym kontekście szczególnie mocno brzmią słowa ocalałego z Zagłady Romana Fristera rozgrzeszające tych, którzy nie pomagali: *Jakie ja mam prawo ich [Polaków] potępić? Dlaczego niby mieli oni ryzykować życie własne i swoich rodzin dla żydowskiego chłopca, którego nie znali? Czy ja zachowałbym się inaczej? Znałem również odpowiedź na to pytanie. Nie podniósłbym nawet małego palca, aby im pomóc. Wszyscy bali się jednakowo* (cytat za: Jan Żaryn, *Polska wobec Zagłady*, Oficyna Wydawnicza Volumen, Warszawa 2019, s. 251).

Większość z tysięcy osób, które udzieliły pomocy Żydom w czasie okupacji niemieckiej nigdy nie została uhonorowana, a najprawdopodobniej nigdy nie będzie publicznie znana. Chcemy ich wszystkich uczcić cyklem filmów „Nie tylko Ulmowie”. Zapraszamy do obejrzenia 15 odc. tych miniatur filmowych IPN poświęconego rodzinie Kamińskich – „Całą Trójkę zastrzelili”, który prezentujemy w wersji polskiej i angielskiej na kanale IPNtv oraz w mediach społecznościowych.

[Wersja audio oraz tekst dostępne także w portalu Przystanek Historia](#)

Kolejne odcinki prezentowane będą do czerwca w każdy piątek o godzinie 10.00.

***

Naukowcy oceniają, że Niemcy w czasie II wojnie światowej zamordowali za pomoc Żydom około tysiąca Polaków. Dzięki heroicznej działalności wielu mieszkańców okupowanych ziem polskich udało się uratować kilkadziesiąt tysięcy polskich obywateli pochodzenia żydowskiego.

***

Zapraszamy do korzystania z publikacji IPN:

[Represje za pomoc Żydom na okupowanych ziemiach polskich w czasie II wojny światowej](#)
Co widziały drzewa - Film animowany o błogosławionej rodzinie Ulmów

Kontakt dla mediów:

Rzecznik Prasowy - Dyrektor Biura:

dr Rafał Leśkiewicz

tel. 602 322 362

rzecznik@ipn.gov.pl

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ

AUDIO:

Aby zobaczyć odtworzyć włącz JavaScript

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Centrala

Pliki do pobrania

[15 odcinek cyklu filmowego IPN „Nie tylko Ulmowie” pt. „Cała Trójkę zastrzelili”. \(PL\) \(mp3, 8.84 MB\)](#)
[15 odcinek cyklu filmowego IPN „Nie tylko Ulmowie” pt. „Cała Trójkę zastrzelili”. \(PL\) \(wav, 78.95 MB\)](#)
[15 odcinek cyklu filmowego IPN „Nie tylko Ulmowie” pt. „Cała Trójkę zastrzelili”. \(ENG\) \(mp3, 8.82 MB\)](#)
[15 odcinek cyklu filmowego IPN „Nie tylko Ulmowie” pt. „Cała Trójkę zastrzelili”. \(ENG\) \(wav, 38.86 MB\)](#)
